

A kötetről

Krúdy Gyula (1878–1933) monumentális életművéből ad válogatást ez a kötet. Az egykori Osztrák–Magyar Monarchia tisztjeinek alakját felidéző novellák vagy a középkori zsoldostörténetek egyaránt azt a sajátos, egyénített világot tárják az olvasó elé, amely annyira jellemző Krúdy írásművészetére, s amelynek egyik csúcspontját az *Utolsó szivar az Arabs Szürkénél* című novella jelenti. Ezekben az írásaiban is megjelennek a félmúlt álmokdédébe vont regényes alakok, bizonytalan nosztalgiákkal lépegetve a szerelem és a halál határmesgyéjén, sorsukkal a dzsentriek a történelemből való kihullásáról tanúskodva. Krúdynak kötetünkben összegyűjtött elbeszélései ugyanakkor egy különös novella-típust is képviselnek, amelynek jobbára nyugalmazott katonatisztek a szereplői. A róluk festett kép mögött lehetetlen nem észrevenni a dekadencia ábrázolásában megmutatkozó csöndes iróniát; ebből Krúdy csak akkor enged, ha az 1848/49-i szabadságharc egyik tábornokáról ír – ezzel mutatva meg saját korának ellenpontját.

Kötetünk a Szépirodalmi Könyvkiadónál jelenleg is folyó életműkiadás elbeszélésgyűjteményeire támaszkodik, a szövegközlést illetően tehát Barta András munkájára. A fölvetett harminc elbeszélés a *Pókhálós palackok*, Bp., 1977; *Az álombéli lovag*, Bp., 1978; a *Szere nád*, Bp., 1979; a *Telihold*, Bp., 1981 és a *Delikátész*, Bp., 1982; című kötetekben jelent meg.

Jegyzetek

- 1 Wenn ich dieses Schwert thue aufheben ... So wü-
nsche ich dem armen Sünder das ewige Leben!: Amikor
ezt a pallyost fölemelem, a szegény bűnösnek örök
életet kívánok
- 2 inszurrekció: a nemesség hadbavonulása, nemesi fel-
kelés
- 3 inszurgens: nemesi felkelő a magyar rendiség korában
- 4 Injuria! (iniuria): jogtalanság, sérelem
- 5 komposzesszorátus (compossessoratus): közbirto-
kosság
- 6 dóka: fekete dolmány
- 7 padrone: gazda, tulajdonos
- 8 tramway: villamos
- 9 szubordináció (subordinatio): szolgálati fegyelem, en-
gedelmesség
- 10 spelunka (Spelunke): lebuj
- 11 sajba (Scheibe): céltábla
- 12 Gib im (Gib ihm): adj neki
- 13 liferálni: szállítani
- 14 ceitungsreiber (Zeitungsschreiber): újságíró
- 15 kompariálódik: elvegyül
- 16 konfidensül: bizalmaskodóan
- 17 jergli: fogda